

РЕШЕНИЕ

№ 12810

гр. София, 11.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 14.03.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Татяна Жилова

ЧЛЕНОВЕ: Анета Юргакиева

Мая Сукнарова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **1348** по описа за **2025** година докладвано от съдия Мая Сукнарова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.285, ал.1, изр.2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС) във вр. с глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба от И. П. С. срещу решение № 26316 от 07.12.2024 г., постановено по адм. дело № 862/2024 г. от Административен съд - София град, първо отделение, 63-ти състав. С него е отхвърлен искът на касатора срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН) за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10000 лв., за неправомерно отказано на касатора свиждане от администрацията на Затвора в [населено място].

С касационната жалба се твърди, че обжалваното решение е неправилно поради нарушение на материалния закон и съдопроизводствените правила. Иска се отмяната му.

Ответникът - Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез упълномощения процесуален представител юрк. М. В., в представен по делото писмен отговор оспорва касационната жалба като неоснователна. Иска обжалваното решение да бъде потвърдено. Претендира разноси за юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба. Счита, че обжалваното решение като правилно следва да бъде оставено в сила.

Административен съд - София град, 14-и касационен състав, намира касационната жалба като подадена от активно легитимирано лице, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на

обжалване съдебен акт и в срока по чл.211, ал.1 от АПК за процесуално допустима.

Разгледана по същество, касационната жалба е неоснователна.

По делото е установено следното:

Касаторът И. П. С. е конвоиран от Затвора в [населено място] в Затвора в [населено място] на 16.02.2023г. и е настанен в 8-а група, като на 27.02.2023 г. е върнат обратно в затвора в [населено място]. На 17.02.2023г. същият е подал молба до началника на Затвора в [населено място] с искане да му бъде разрешено свиждане за месец февруари на 19.02.2023г. Посочил е, че не е имал свиждане за месец февруари, както и че в момента е на терапия по повод заболяване. В отговор от началника на Затвора в [населено място] е посочено, че срещата с близките може да се проведе съобразно графика за месеца на 8-а група, който бил всяка втора и четвърта събота, в случая 11.02.2023 г. и 25.02.2023 г.

По делото са разпитани като свидетели Л. С. Ц. - приятелка на касатора и М. С. – негова майка. Първата от тях твърди, че И. С. я уведомил, че е имал право на свиждане на 18.02.2023 г. и 19.02.2023 г. в Затвора в [населено място] и че ще пусне молба това свиждане да се извърши в С., поради което тя отишла на свиждане, но такова не било осъществено. Втората свидетелка твърди, че отишла на посочената от сина ѝ дата – 19.02.2023 г. пред затвора за свиждане с него, но служителите ѝ го отказали.

Във връзка с изложеното И. П. С. е подал искова молба срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с която е предявил иск за обезщетение в размер на 10 000 лева за причинени му от неосъществено на 19.02.2023 г. свиждане неимуществени вреди. Вредите са претендирани за периода от 16.02.2023 г. до 26.02.2023г.

С обжалваното решение Административен съд - София град в едноличен състав е отхвърлил така предявения иск. За да постанови този резултат е приел, че не са налице материалноправните предпоставки за ангажиране отговорността на държавата за вреди по реда на чл.284, ал. 1 от ЗИНЗС. В хода на съдебното производство не се установило наличието на нарушение на относимите правни норми на чл.86, ал.1, т.2 от ЗИНЗС и чл.73, ал.2 от ППЗИНЗС, доколкото по делото били представени доказателства, че на лишения от свобода е предоставена възможност за свиждане спрямо утвърдения за Затвора в [населено място] график, а именно на 25.02.2023 г. Първоинстанционният съд е приел, че по делото не са ангажирани доказателства за наличие на изключителни причини, които да обосновават провеждане на исканото свиждане извън този установен график, а именно на 19.02.2023 г., както е поискал с молбата си от 17.02.2023 г. касаторът. В изложението на молбата от 17.02.2023г. липсвали подобни обстоятелства. Такива не се съдържали и в исковата молба.

Обжалваното решение е правилно.

На база на събраните по делото доказателства съдът е установил правнорелевантните факти в пълен обем и е стигнал до правилен извод, че не е налице незаконосъобразно действие или бездействие на затворническата администрация във връзка с твърденията на ищеца.

Съгласно чл.284, ал.1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода или задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения по чл.3, който в своята ал.1 предвижда, че тези лица не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение. Според чл.3, ал.2 ЗИНЗС, за нарушение на ал.1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия,

бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или поражат чувство на страх, незащитеност или малоценност, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод извършване на административна дейност.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата за вреди по реда на чл.284, ал.1 от ЗИНЗС се изисква кумулативното наличие на следните елементи от фактическия състав: 1) незаконни действия и/или бездействия, между изброените в чл.3 от ЗИНЗС, извършени от длъжностни лица на ответника, които представляват административна дейност по смисъла на специалните ЗИНЗС и ППЗИНЗС; 2) реално претърпяна от ищеца вреда и 3) пряка причинно-следствена връзка между горните две предпоставки. Липсата, на който и да е от тези елементи обуславя липса на основание за ангажиране на отговорността на държавата.

Съгласно чл.86, ал.1, т.2 от ЗИНЗС, лишените от свобода имат право на свиждания, не по-малко от два пъти месечно, а разпоредбата на чл.73, ал.2 от ППЗИНЗС гласи, че свиждането се провежда по график, утвърден от началника на затвора. В случая по делото е установено, че за Затвора в [населено място] графикът е предвиждал свиждане за месец февруари да се проведе на две дати, а именно на 18.02.2023 г. и на 19.02.2023 г. За Затвора в [населено място] обаче, където в процесния период, за който се претендират вредите лишеният от свобода е пребивавал, е утвърден друг график, според който двете дати за свиждане са били 11.02.2023 г. и 25.02.2023 г. Пребивайки в Затвора в [населено място] свиждане е можело да се проведе със С. единствено според графика на Затвора в [населено място], освен ако важни причини не налагат провеждането му на друга дата. В случая с молбата на С. за провеждане на свиждане на 19.02.2023 г. такива причини не са изтъкнати. Поради това правилно първоинстанционният съд е приел, че ответникът не е допуснал нарушение, като не е разрешил свиждане да се проведе извън утвърдения график. Спазването на зададените правила говори за липса на първата предпоставка от фактическия състав на чл.284, ал.1 от ЗИНЗС – незаконно действие или бездействие на длъжностни лица на ответника.

Това че на касатора му е отказано свиждане извън определените дати по график, не може да се приеме като проява на жестоко, нечовешко или унижително отношение, както и като поставяне в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието. С оглед на това правилно първоинстанционният съд е приел, че не са налице незаконни действия/бездействия от страна на ответника, което е първата от кумулативно предвидените в разпоредбата на чл.284, ал.1 от ЗИНЗС предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата за вреди.

По изложените съображения обжалваното решение като правилно следва да бъде оставено в сила. При този изход на спора основателно се явява искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Т. следва да бъде присъдено в размер от 100 лв. на основание чл.27е от Наредбата за заплащането на правната помощ, във връзка с чл.37 от Закона за правната помощ.

Водим от горното и на основание чл.221, ал.2, предл. първо от АПК, Административен съд – София град, 14-и касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 26316 от 07.12.2024 г., постановено по адм. дело № 862/2024 г. от Административен съд - София град, първо отделение, 63-ти състав.

ОСЪЖДА И. П. С. да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” сумата от 100 (сто) лева за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: